

Motion till riksdagen 2020/21:1

av **Gudrun Brunegård (KD)**

Hedra Dag Hammarskjölds minne i Sveriges riksdag

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att hedra Dag Hammarskjölds livsgärning i Sveriges riksdag och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

Motivering

”Den störste statsmannen under vårt århundrade.” Det var den amerikanske presidenten John F Kennedys omdöme om Dag Hammarskjöld, svensken som 1953 tillträdde posten som Förenta nationernas andre generalsekreterare. Han omvaldes 1957 och upprätthöll posten tills han den 18 september 1961, vid 56 års ålder, förolyckades i en flygkrasch i Ndola i dåvarande Nordrhodesia, nu Zambia.

Dag Hammarskjöld föddes den 29 juli 1905 i Jönköping. Han utbildades vid Uppsala universitet med stor bredd i studierna. Filosofie kandidatexamen i litteraturhistoria, poetik, filosofi och franska, juris kandidatexamen och filosofie doktor i nationalekonomi. 1933 blev han statssekreterare i Finansdepartementet och 1941 ordförande i riksbanksfullmäktige. Åren 1949–1951 var han kabinettssekreterare i Utrikesdepartementet och 1951–1953 konsultativt statsråd och biträdande utrikesminister. Som en följd fick han även internationella uppdrag. Som vice ordförande i OEEC:s exekutiva kommission och ordförande för den svenska delegationen vid Uniscansamarbetet fram till 1953, blev Hammarskjöld uppmärksammas av Storbritannien och Frankrike. De lanserade honom som kandidat för posten som ny generalsekreterare för FN, vilket vann Sovjets och USA:s gillande.

Som prov på Dag Hammarskjölds breda register kan noteras att han var djupt intresserad av konst, musik, poesi och litteratur, men även filosofi. Han lät sig i sin kristna tro och grundsyn inte begränsas i sin andlighet. Därom vittnar det meditationsrum han lät inreda i FN-huset i New York. Hans bok ”Vägmärken”, med djupt person-

liga betraktelser, är känd och uppskattad över hela världen. Även en samling av texter om Sveriges natur finns utgivna under titeln ”Från Sarek till Haväng”. Dag Hammarskjöld var från 1954 ledamot av Svenska Akademien.

I sin gärning som generalsekreterare för Förenta nationerna vann Dag Hammarskjöld stor respekt genom att, efter skicklig diplomati, få elva amerikanska flygare, som skjutits ned under Koreakriget, frigivna från Kina 1955. Vid Suezkrisen 1956 förhandlade han fram ett fredsavtal mellan Israel och Egypten. För första gången sattes fredsbevarande FN-styrkor in. Det var i samband med ett försök att förhandla fram vapenvila vid liknande FN-insatser i den kongolesiska utbrytarstaten Katanga som Dag Hammarskjöld miste livet.

För sina insatser för världsfreden tilldelades Dag Hammarskjöld postumt Nobels fredspris 1961.

I Sveriges riksdag finns ett rum som kallas Den goda gärningens rum. Där uppmärksammas ett antal framstående svenskar som gjort stora humanitära insatser för mänskligheten.

Dag Hammarskjölds liv och gärning, som den internationellt högst uppsatte svensken någonsin, och hans död i fredens tjänst, mitt under de stora politiska spänningar som kännetecknade tiden för självständighetsrörelser och framväxande demokratier bland de inhemska folken i det koloniserade Afrika och Asien, skulle vara väl förtjänt att också hedras i Sveriges riksdag.

Guðrun Brunegård (KD)